

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy Mgr. Ing. Radovana Havelce a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Tomáše Rychlého, JUDr. Pavla Simona a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Hodoníně** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Státním pozemkovým úřadem, Krajským pozemkovým úřadem pro Jihomoravský kraj a Ústředím Státního pozemkového úřadu**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Hodoníně pod sp. zn. 22 C 123/2024, o určení vlastnického práva: žalobci a) H. S.-R., b) E. S., c) Ch. S.-S., d) E. S., e) R. M. B., f) G. W., g) A. G., zastoupeni JUDr. Ondřejem Rathouským, advokátem, se sídlem v Praze 2, Bělehradská 299/132, h) Mag. G. S.-R.-R., i) L. S.-R.-R., zastoupeni Mgr. Magdalenou Dvořákovou Cilínkovou, advokátkou, se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1615/1, a žalovaní 1) **Město Kyjov**, se sídlem v Kyjově, Masarykovo náměstí 30/1, 2) **EG.D., a. s.**, IČO 28085400, se sídlem v Brně, Lidická 1873/36,

t a k t o :

Návrh se odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 13. 8. 2024 se Okresní soud v Hodoníně (dále jen „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor ve věci vedené u Okresního soudu v Hodoníně pod sp. zn. 22 C 123/2024, o určení vlastnického práva.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Jihomoravský kraj rozhodnutím ze dne 26. 9. 2023, čj. SPU 385945/2023 3360/92/1-RZN/2697, v řízení o vydání nemovitostí dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), zamítl návrh žalobců na vydání pozemků PK st. 176 zastavěná plocha o výměře 594 m² s domem č. p. XA v k. ú. K. u K., nyní dle KN pozemky či části pozemků p. č. XB ostatní plocha - ostatní komunikace, p. č. XC zastavěná plocha a nádvoří, p. č. XD zastavěná plocha a nádvoří, p. č. XE

zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. K. u K., PK st. 95/2 zastavěná plocha o výměře 632 m² s domem č. p. 91, PK st. 607 zastavěná plocha o výměře 680 m² s domem č. p. 127 a PK st. 87 zastavěná plocha o výměře 9413 m² s domem č. p. 128, vše v k. ú. Kyjov, nyní dle KN pozemky či části pozemků p. č. 3126/1 ostatní plocha - zeleň, p. č. 3126/2 ostatní plocha - zeleň, p. č. 4321 ostatní plocha - ostatní komunikace, p. č. 4322 ostatní plocha - ostatní komunikace, p. č. 4127 ostatní plocha - ostatní komunikace, p. č. 4125 ostatní plocha - ostatní komunikace, p. č. 627/5 ostatní plocha - jiná plocha, p. č. 627/4 ostatní plocha - jiná plocha, p. č. 4123 ostatní plocha - jiná plocha, st. 2668 zastavěná plocha a nádvoří, st. 95/2 zastavěná plocha a nádvoří, st. 2547 zastavěná plocha a nádvoří, st. 607 zastavěná plocha a nádvoří, st. 4422 zastavěná plocha a nádvoří, st. 87/4 zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Kyjov (dále jen „předmětné nemovitosti“), z důvodu věcné nepřislusnosti s odůvodněním, že označené pozemky nejsou zemědělskými pozemky ve smyslu § 1 a § 30 zákona o půdě. K odvolání žalobců Ústředí Státního pozemkového úřadu rozhodnutím ze dne 12. 1. 2024, čj. SPU 018566/2024, zamítlo odvolání žalobců a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu potvrdilo.

[4] Krajský soud v Brně (jako soud rozhodující ve správním soudnictví) usnesením ze dne 4. 4. 2024, čj. 62 A 25/2024-59, odmítl žalobu proti rozhodnutí Ústředí Státního pozemkového úřadu, Sekce majetku státu, Oddělení restitucí ze dne 12. 1. 2024, čj. SPU 018566/2024, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[5] Podle krajského soudu je z žalobou napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí zřejmé, že správní orgány se zabývaly charakterem pozemků, na které se vztahuje uplatněný nárok, a odůvodnily, proč se dle jejich názoru nejedná o zemědělské pozemky ve smyslu § 1 a § 30 zákona o půdě. Správní orgány v řízení zjišťovaly, co je právem, a jedná se tudíž o právní věc, která vyplývá z občanskoprávních vztahů. Proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s. a poučil žalobce o možnosti podat do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení k místně příslušnému okresnímu soudu žalobu podle občanského soudního řádu.

[6] Žalobci podali dne 7. 5. 2024 žalobu, jíž se domáhají nahrazení rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 26. 9. 2023, čj. SPU 385945/2023 3360/92/1-RZN/2697, a Ústředí Státního pozemkového úřadu ze dne 12. 1. 2024, čj. SPU 018566/2024, tak, že na předmětné nemovitosti se vztahuje režim zákona o půdě. Řízení o této žalobě je vedeno u Okresního soudu v Hodoníně pod sp. zn. 22 C 115/2024.

[7] Z důvodu procesní opatrnosti podali žalobci dne 20. 5. 2024 k Okresnímu soudu v Hodoníně též žalobu vedenou pod sp. zn. 22 C 123/2024, jíž se domáhají určení vlastnického práva k předmětným nemovitostem a současně požádali o spojení s řízením vedeným u téhož soudu pod sp. zn. 22 C 115/2024.

[8] Okresní soud v Hodoníně (ve věci vedené pod sp. zn. 22 C 123/2024) v návrhu na řešení kompetenčního sporu poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2016, sp. zn. III. ÚS 3567/14, z něhož dovozuje, že ve věci nastal (pozitivní) kompetenční konflikt mezi civilním soudem rozhodujícím dle části třetí o. s. ř. a správním orgánem (pozemkovým úřadem), který měl povinnost podat návrh na zahájení řízení o

pokračování

kompetenčním sporu podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů, avšak neučinil tak. Podle bodu 24 nálezu je kompetenční konflikt v tomto typu věcí specifický tím, že pravomoc toho kterého orgánu veřejné moci se odvíjí od předběžného posouzení, zda uplatněný nárok spadá pod zákon o půdě nebo zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích (dále jen „zákon o mimosoudních rehabilitacích“), tedy od věcné působnosti těchto zákonů. Proto předpokladem pro zodpovězení otázky pravomoci je nejprve věc posoudit na základě hmotněprávních norem upravujících otázku právní povahy restituovaného majetku. Navrhovatel dále odkázal na body 25 až 30 odůvodnění nálezu, v nichž Ústavní soud upozorňuje na určitou procesní asymetrii, kterou zákonodárce jednoznačně nevyřešil. Hypoteticky tedy může pozemkový úřad dospět k závěru, že nárok na vydání nemovitostí nespadá pod skutkovou podstatu subsumovatelnou pod zákon o půdě, ale měl by být posouzen v režimu zákona o mimosoudních rehabilitacích, až ve chvíli, kdy lhůta k uplatnění nároku podle tohoto zákona žalobou k obecnému soudu podle části třetí o. s. ř. již marně uplyne. Zákon o půdě totiž nespojuje s podaným návrhem účinky podání žaloby podle zákona o mimosoudních rehabilitacích, a tedy dospěje-li pozemkový úřad k závěru, že nemá k rozhodování pravomoc (věcnou příslušnost), návrh automaticky nepostupuje obecnému soudu. Navrhovatel si je vědom úskalí a limitů hmotněprávní a procesněprávní úpravy, která v souzené věci přinejmenším *prima facie* nenabízí ústavně konformní řešení, stejně tak si uvědomuje, že pozemkový úřad o nároku žalobců již rozhodl, a může být předmětem diskuze, zda je podání návrhu ke zvláštnímu senátu v této fázi řízení na místě, zda může mít pro původní žalobce praktický smysl anebo relevantní dopad do jejich právní sféry, případně zda nevytváří v jiném směru ještě obtížněji řešitelný procesní rébus, či paradoxní situaci, kdy zvláštní senát vysloví pravomoc civilního soudu, který bude rozhodovat pouze v jiném procesním režimu, tj. podle části třetí o. s. ř., nikoli podle části páté o. s. ř. Navrhovatel dále uvedl, že v nyní řešené věci pod sp. zn. 22 C 123/2024 vykazuje žaloba vady, které ji v této podobě činí neprojednatelnou (přinejmenším pro nesrozumitelnost žalobního petitu), nadto existují pochybnosti o jejím včasném podání, k odstraňování vad podání ve smyslu § 43 odst. 1 o. s. ř., potažmo k odmítnutí návrhu pro opožděnost či spojování věcí, jak navrhli žalobci, musí být ovšem najisto postavena jeho rozhodovací pravomoc. Navrhovatel nemohl odhlédnout ani od nosné myšlenky vyslovené v bodu 35 výše označeného nálezu Ústavního soudu, tedy že kompetenční konflikt je třeba řešit stanoveným postupem, a pokud se tak nestalo, dochází k porušení základních práv (žalobců). Navrhovatel se tedy tímto návrhem pokouší zhojit vadu, k níž dle jeho názoru došlo v řízení před pozemkovým úřadem.

[9] Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o kompetenčním sporu, přičemž vycházel z následujících skutečností a úvah:

[10] Podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., se podle tohoto zákona postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy.

[11] Z ustanovení § 1 odst. 2 téhož zákona plyne, že kompetenčním sporem je buď spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž již druhá strana vydala pravomocné rozhodnutí (pozitivní

kompetenční spor), anebo spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků (spor negativní).

[12] Takto vymezené kompetenční spory projednává a rozhoduje zvláštní senát (srov. § 2 odst. 1 tohoto zákona). Ten pak rozhodne, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení (§ 5 odst. 1 téhož zákona).

[13] Esenciální podmínkou pro to, aby byla založena pravomoc zvláštního senátu, je tedy existence kompetenčního sporu.

[14] V nálezu sp. zn. III. ÚS 3567/14 se Ústavní soud vyjádřil k otázce věcné působnosti zákona o půdě a zákona o mimosoudních rehabilitacích, přičemž uvedl, že pravomoc toho kterého orgánu veřejné moci se odvíjí od toho, zda uplatněný nárok spadá pod zákon o mimosoudních rehabilitacích, anebo zákon o půdě (půjde o zvláštní případ tzv. kauzální pravomoci). Proto předpokladem pro zodpovězení otázky pravomoci je nejprve věc posoudit na základě hmotněprávních norem upravujících otázku právní povahy restituovaného majetku. Teprve poté je možno dospět k závěru o tom, který orgán veřejné moci je kompetentní k rozhodnutí ve věci předmětných pozemků. K základním prvkům vymezení kompetence (kdo je oprávněn rozhodovat, jakým postupem a s jakým právním účinkem) přistupuje další zvláštnost, tj. způsob (forma) rozhodování pozemkového úřadu v porovnání se soudem (odlišnosti postavení, procedury, účinku). Ústavní soud přitom poukázal na svůj nále z dne 9. 2. 2000, sp. zn. IV. ÚS 302/99, kde uvedl, že dospěl-li pozemkový úřad k závěru, že uplatněný nárok nespádá pod zákon o půdě, v praxi rozhodoval zpravidla v tom smyslu, že oprávněné osoby nejsou vlastníky věci podle § 9 odst. 4 zákona o půdě. Nesouhlas s tímto postupem však vyslovil v nálezu ze dne 28. 3. 2000, sp. zn. I. ÚS 513/98, kde konstatoval, že *„má-li správní orgán za to, že jeho příslušnost není dána - nemůže vydat rozhodnutí ve věci samé, tj. rozhodnout o tom, že oprávněná osoba není vlastníkem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, protože [...] jednalo by se o paakt, resp. nulitní právní akt“*, což je obvyklým důsledkem kompetenční normy. Ústavní soud tak učinil za situace, kdy pozemkový úřad rozhodl, že navrhovatelé nejsou vlastníky konkrétního pozemku, neboť jej nelze s ohledem na § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě vydat, načež obecný soud rozhodující podle části páté o. s. ř. sice toto správní rozhodnutí potvrdil, dospěl však k závěru, že majetkový nárok navrhovatelů nespádá pod ustanovení zákona o půdě, a není tak dána působnost pozemkového úřadu o něm rozhodovat, ovšem i v takovém případě musí o tomto nároku rozhodnout ve smyslu § 9 odst. 4 zákona o půdě, tedy tak, že oprávněné osoby nejsou vlastníky nárokováného majetku. S názorem obsaženým v nálezu sp. zn. I. ÚS 513/98 se neztotožnil II. senát Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. II. ÚS 539/02, a proto postupem podle § 23 zákona o Ústavním soudu předložil plénu návrh na přijetí stanoviska v tomto znění: *„Správní orgán byl oprávněn vydat rozhodnutí [...] o tom, že oprávněné osoby nejsou vlastníky podle § 9 odst. 4 zákona [o půdě]. Díkce citovaného ustanovení kogentně ukládá pozemkovému úřadu rozhodnout o vlastnictví oprávněné osoby, tj. vydat v tomto smyslu negativní či pozitivní rozhodnutí o vlastnickém právu. Tímto výrokem správního orgánu je implicate pouze konstatováno, že navrhovatel není oprávněnou osobou ve smyslu [zákonu o půdě], aniž by jím bylo vyloučeno odlišné rozhodnutí (věcně) příslušných orgánů ve vztahu k témuž nemovitému majetku dle jiných restitučních zákonů. Tvzení stěžovatelů, že správní orgán byl po zjištění, že se nejedná o zemědělský majetek, povinen iniciovat negativní kompetenční konflikt ve smyslu*

pokračování

ustanovení § 8a o. s. ř., nemá oporu v zákoně o půdě.“ Plénium Ústavního soudu však toto stanovisko (evidované pod sp. zn. Pl. ÚS-st. 19/04) po projednání dne 17. 5. 2005 nepřijalo. Následně II. senát Ústavního soudu v uvedené věci rozhodl náleznem ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. II. ÚS 539/02, v němž se ztotožnil s názorem obecného soudu, rozhodujícího podle části páté o. s. ř., že pozemkový úřad v případě, že na restituční nárok nedopadá zákon o půdě, musí rozhodnout způsobem, který mu zákon umožňuje, tj. ve smyslu § 9 odst. 4 zákona o půdě, přičemž vyslovení věcné nepřislušnosti a postoupení věci příslušnému orgánu, který by byl oprávněn rozhodnout o restituci, možné není, neboť takový postup nemá oporu v právních předpisech [a to ani v ustanovení § 20 tehdy platného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád)]. Odchýlení se od právního názoru vysloveného v nálezu sp. zn. I. ÚS 513/98 zdůvodnil II. senát odlišnými okolnostmi případu. Tyto okolnosti spočívaly v tom, že v předchozí věci došlo k případu *denegationis iustitiae*, kdy oprávněná osoba uplatnila nárok podle obou zákonů, nebyla však úspěšná ani podle jednoho z důvodu údajného nedostatku působnosti rozhodujícího orgánu, resp. z důvodu, že restituční zákon, podle něhož byl nárok uplatněn, se na předmětnou věc nevztahuje. Ve věci souzené II. senátem oprávněné osoby uplatnily (chybně) svůj nárok podle zákona o půdě, přičemž se domáhaly postupu podle (již tehdy zrušeného) ustanovení § 8a o. s. ř., a to za situace, kdy jim lhůta podle zákona o mimosoudních rehabilitacích (zřejmě) marně uplynula. Popsaný názor reflektoval již tehdy existující praxi obecných soudů; např. Vrchní soud v Praze dne 31. 8. 1999 pod sp. zn. 6 A 3/97 (Soudní judikatura č. 672/2000) konstatoval, že zákon neupravil speciálním ustanovením procesně odchylný postup (a také věcně i formulačně odchylný výrok rozhodnutí ve věci samé) tam, kde správní úřad v řízení dospěje k závěru, že určitá nemovitost nespadá pod režim zákona o půdě, a tedy k závěru, že mu vůbec nepřisluší o věci rozhodovat, ač je legislativně taková konstrukce možná a představitelná, ba praktická, nicméně zákonodárce nic takového do zákona nevtělil. Z tohoto důvodu musí pozemkový úřad „rozhodnout o vlastnictví“, tedy postupem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, a i když rozhodnutí správního orgánu je formulováno tak, že se restituční podání žalobců zamítá z důvodu věcné nepřislušnosti pozemkového úřadu, jde stále o rozhodnutí, které se opírá o ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě; v jiném ustanovení svůj zdroj brát nemůže, protože tu jiného ustanovení není. To ve vazbě na § 20 tehdy platného správního řádu („*Není-li správní orgán příslušný k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému správnímu orgánu a uvědomit o tom účastníka řízení. Je-li nebezpečí z prodlení, učiní správní orgán nezbytné úkony, zejména k odvrácení brozící škody.*“) vedlo k určité „procesní asymetrii“, kterou zákonodárce jednoznačně nevyřešil. O určitou „procesní asymetrii“ jde podle Ústavního soudu proto, že dospěl-li naopak pozemkový úřad k závěru, že uplatněný nárok nespadá pod skutkovou podstatu subsumovatelnou pod zákon o půdě, neměl podaný návrh účinky žaloby podle zákona o mimosoudních rehabilitacích (a oprávněným osobám mohla marně uplynout lhůta k uplatnění nároku podle tohoto zákona). Tato otázka (včetně možného názorového střetu mezi dvěma senáty Ústavního soudu) však není z hlediska posuzované problematiky podstatná, význam má procesní způsob, jakým pozemkový úřad o uplatněném nároku rozhoduje, tedy že ve výroku svého rozhodnutí vysloví, že oprávněné osoby nejsou vlastníky věci, i když shledá, že daná právní věc nespadá pod zákon o půdě. *Prima facie* se může jevit, že takovéto rozhodnutí je rozhodnutím ve věci samé, tak tomu ovšem není. Je totiž třeba vzít v úvahu poněkud specifickou legislativní techniku, kdy se v obou případech rozhoduje z procesního hlediska stejným způsobem. Odmítnutí rozhodovací kompetence v meritu věci, byť by mu předcházelo dokazování a posouzení z hlediska norem hmotného

práva, zásadně nemůže být považováno za zamítavé meritorní rozhodnutí. Při zjišťování skutečného obsahu výroku (resp. jeho procesní či věcné povahy) rozhodnutí je nutno přihlédnout k jeho odůvodnění.

[15] V nyní posuzované věci byl návrh žalobců na vydání předmětných nemovitostí rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 26. 9. 2023, čj. SPU 385945/2023 3360/92/1-RZN/2697, ve spojení s rozhodnutím Ústředí Státního pozemkového úřadu ze dne 12. 1. 2024, čj. SPU 018566/2024, zamítnut z důvodu věcné nepřislušnosti s odůvodněním, že označené pozemky nejsou zemědělskými pozemky ve smyslu § 1 a § 30 zákona o půdě. Žalobci poté podali správní žalobu, která byla Krajským soudem v Brně (jako soudem rozhodujícím ve správním soudnictví) odmítnuta podle § 46 odst. 2 s. ř. s. Žalobci následně podali žalobu u civilního soudu, jíž se domáhají nahrazení rozhodnutí obou správních orgánů tak, že na výše specifikované pozemky se vztahuje režim zákona o půdě, a též žalobu na určení vlastnického práva k předmětným nemovitostem.

[16] Z uvedeného je zřejmé, že důvodem pro nevyhovění návrhu žalobců byl závěr správního orgánu o nedostatku jeho věcné příslušnosti. Nešlo tedy o zamítavé meritorní rozhodnutí, jak vyplývá z výše popsaných závěrů obsažených v nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 3567/14, tudíž se nemůže jednat o pozitivní kompetenční spor, jak se navrhovatel mylně domnívá. V řešené věci zatím nelze dospět ani k závěru o existenci negativního kompetenčního sporu pro existenci reálné hrozby *denegationis iustitiae* [kdy by se oba orgány veřejné moci (pozemkový úřad i navrhovatel) odmítly uplatněnými nároky věcně zabývat s odkazem na nedostatek své věcné příslušnosti], neboť navrhovatel ve svém návrhu na řešení kompetenčního sporu pouze cituje vybrané pasáže nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 3567/14 a v závěru vyjadřuje pochybnosti o včasnosti a projednatelnosti žaloby, aniž by však zaujal právní názor k otázce vlastní pravomoci žalobu na určení vlastnického práva projednat a rozhodnout. Za této situace neexistuje důvod, pro který by měl do věci vstupovat zvláštní senát.

[17] Soud sice v probíhajícím soudním řízení vychází z dříve vydaného správního rozhodnutí (§ 135 odst. 2 in fine o. s. ř.), avšak pouze z jeho výroku (což by bylo v dané věci významné u vyhovujícího správního rozhodnutí, neboť to by mělo dopad i na věcnou legitimaci žalobce v soudním řízení), není však vázán (nevychází z nich) důvody, na kterých správní orgán své zamítavé rozhodnutí vystavěl, není-li důsledkem jejich odlišného posouzení *denegatio iustitiae*. V nyní posuzované věci je proto soud v řízení o určení vlastnického práva podle části třetí o. s. ř. oprávněn posoudit povahu nárokováných nemovitostí zcela autonomně. Dospěje-li tedy k závěru, že předmětné nemovitosti jsou nemovitostmi nezemědělskými (tzn., že má pravomoc věcně o žalobě rozhodnout), nedostává se tím ani do negativního kompetenčního sporu s pozemkovým úřadem, respektive jím vydaným (pravomocným) rozhodnutím. Jinak řečeno, v nyní posuzované věci soud nemusí vycházet z toho, že nárokované nemovitosti jsou nezemědělskými nemovitostmi, je nucen respektovat pouze to, zda ve správním řízení byly nemovitosti vydány či nikoliv. Pouze v případě, že by soud měl za to, že nemůže žalobě vyhovět, protože jde o nemovitosti zemědělské, bylo by oprávněným osobám upřeno věcné posouzení vydatelnosti nárokováných nemovitostí, neboť oba závěry jsou ve vzájemném rozporu.

pokračování

[18] Jen pro úplnost zvláštní senát dodává, že si je vědom svého usnesení ze dne 14. 9. 2021, čj. Konf 24/2019-16, v němž v typově obdobné věci shledal existenci pozitivního kompetenčního sporu a věcně se návrhem na rozhodnutí kompetenčního sporu zabýval. Tehdy projednávaná věc byla nicméně značně specifická tím, že byla skutkově jednoduchá a skutečnosti rozhodné pro posouzení charakteru pozemků vyplývaly již ze správního a soudního spisu předložených zvláštnímu senátu. To vedlo zvláštní senát k tomu, že v zájmu rychlého „zprůchodnění“ věci sám uvažil o povaze nárokových pozemků, což mu umožnilo určit, ve kterém řízení má být o uplatněném nároku věcně rozhodnuto. Většina případů týkajících se restitucí majetku (včetně nyní posuzované věci) je však komplikovaná, spory se vedou mnoho let i po více „liniích“ a pouze z listin obsažených ve správním či soudním spisu nelze jednoznačně určit, o jaký typ pozemku se jedná. V možnostech zvláštního senátu ovšem není provádět rozsáhlé dokazování za účelem zjištění charakteru pozemků; není to ostatně ani jeho úkolem. Tím by zvláštní senát mimo jiné do značné míry předjímal následné rozhodnutí věcně příslušného orgánu (soudu, respektive pozemkového úřadu). Posouzením, zda se jedná o zemědělský či nezemědělský pozemek, by totiž zodpověděl základní otázku relevantní pro posouzení splnění podmínek pro vydání nárokového pozemku v následném správním či soudním řízení; věcně příslušnému orgánu by pak zbylo již jen posoudit, zda není dána některá ze zákonem předvídaných překážek pro jeho vydání. Zvláštnímu senátu nicméně dle zákona č. 131/2002 Sb. náleží pouze autoritativně určit, která strana kompetenčního sporu má věc projednat a rozhodnout. Určí tedy jen procesní rámec, ve kterém bude věc meritorně projednána a žádným způsobem nepředjímá, jak má být rozhodnuto o věcném základu sporu (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 20. 4. 2021, čj. Konf 29/2019-18, č. 4205/2021 Sb. NSS). Zmiňovaným usnesením tedy zvláštní senát poněkud vykročil mimo výše popsany procesní rámec kompetenčního sporu a tento postup by proto neměl být v dalších věcech následován.

[19] Vzhledem k uvedeným skutečnostem je zřejmé, že kompetenční spor neexistuje. Zvláštnímu senátu nezbylo, než návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu odmítnout [§ 4 zákona č. 131/2002 Sb., a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[20] Pouze pro případ, že by navrhovatel následně dospěl k závěru, že jsou splněny shora uvedené judikatorní předpoklady pro vyvolání negativního kompetenčního sporu pro reálnou hrozbu *denegationis iustitiae*, zvláštní senát uvádí, že v první řadě je nezbytné, aby navrhovatel, u kterého byla žaloba podána, odstranil vady žaloby, které i on sám shledává, a to alespoň do té míry, aby v době jednání zvláštního senátu bylo zřejmé, co je předmětem řízení vedeného navrhovatelem (srov. např. usnesení zvláštního senátu ze dne 22. 5. 2023, čj. Konf 13/2020-53). Dále je třeba v návrhu zvláštnímu senátu odůvodnit, jak a na základě jakých skutečností dospěl navrhovatel k jednoznačnému závěru o nesprávnosti dřívějších rozhodnutí správních úřadů, podle kterých nejsou předmětné pozemky zemědělskými pozemky ve smyslu § 1 a § 30 zákona o půdě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. ledna 2025

Mgr. Ing. Radovan Havelec
předseda zvláštního senátu